

המערערת (הנקבל):

ע"י בא כוחו עו"ד ברק פרידמן

נגד

המשיבה (הקובלת): אוניברסיטת תל אביב

ע"י בא כוחה עו"ד ירון זהבי

פסק דין

1. זהו ערעור על גזר הדין שנתן ד"ר בלנק, הממונה על המשמעת באוניברסיטה, בתיק ד/34/2011. המדובר בערעור של סטודנטית לרפואת שיניים אשר הורשעה על פי הודעתה בעבירות של הפרת הוראות, הונאה בהגשת עבודה, ומסירת ידיעות כוזבות לאוניברסיטה. לאחר ששמענו בהרחבה את הצדדים, ולאחר שדנו בעניין, החלטנו פה אחד שלא להתערב בגזר הדין אותו קבע הממונה על המשמעת, להוציא הבהרה מסוימת של גזר הדין אשר ייתכן כי יש בה הקלה מצומצמת.
2. המערערת כשלה בכך שהרכיבה יומן פגישות עם פרטים כוזבים לגבי מפגשיה עם ילד ומשפחתו, כחלק ממטלות קורס של קשר טיפולי בין הסטודנטים לחברי הקהילה. המדובר בילד בן 4 וחצי, חולה בסיסטיץ פיברוזיס, אשר המערערת, תיארה ביומנה 6 מפגשים איתו, בעוד שהיא נפגשה עמו רק פעמיים, וכמו כן מצורף מכתב פרידה מפוברק אשר העתק ממנו שלחה כביכול המערערת למשפחת המטופל.
3. לאחר שנתפסה הודתה המערערת במעשה אך עוד לפנין ומשהחלו לעלות חשדות כנגדה המערערת הספיקה ליצור קשר עם משפחת המטופל על מנת לבקש ממנה לתמוך בגירסתה הכוזבת ביומן. בדברים אלו הודתה המערערת בפני הממונה על המשמעת. היא הביעה חרטה על המעשים ועל חרטה זו היא חזרה עליה גם בפנינו באופן אשר נשמע לנו כחרטה כנה.
4. בא כוח המערערת, עו"ד ברק פרידמן, העלה בפנינו כמיטב יכולתו את נסיבותיה האישיות המיוחדות של המערערת. המדובר בנערה צעירה עם קשיים מרובים בסביבתה הקרובה ואין אנו מקלים בכך ראש. התרשמנו גם ממכתבים שהועברו לידינו מטעם מרצים בבית הספר לרפואת שיניים ואשר העידו על אופייה הטוב של המערערת.
5. כמו כן, הלין בפנינו בא כוח המערערת, על כך שעונש ההרחקה בן השנה וחצי בפועל שנגזר על המערערת (לצד עונש הרחקה של סמסטר נוסף שהומר בעבודות לתועלת הקהילה) גורר עימו גם פסילה של קורס שנתי מרכזי אותו למדה המערערת בסמסטר א' תשע"ב. זהו עונש נוסף לדבריו של עו"ד פרידמן, אשר הוטל מבלי משים, או בצורה מחמירה מדי, על המערערת.
6. הקשבנו ובחנו את הדברים שנאמרו, ובחנו אף את הפרוטוקול של הערכאה קמא, ואת שאר החומרים המצויים בתיק, ולאחר מחשבה החלטנו כי אין מקום להקל בעונשה של המערערת

ואנו משאירים על כנו את העונש שקבע הממונה על המשמעת. אנו מבהירים, עם זאת, כי את העבודות לתועלת הציבור תוכל המערערת לבצע כבר בשנת תשע"ג, כך שבתשע"ד המערערת תהיה פנויה לחזרה מלאה ללימודים. התרשמנו כי הממונה על המשמעת בחר את העונש לאחר מחשבה ותוך מודעות לתוצאותיו הקשות והמכאיבות.

7. עיון ביומן הפגישות המפוברק אותו ערכה התובעת מעורר תחושה קשה כלפי מעשיה של המערערת. הוא פותח בתיאור הילד החולה בן ה-4.5 אשר שמח לקראתה, ממשיך בכך שהמערערת נפגשה עמו גם בגינת המשחקים על מנת ליצור עימו קשר בלתי אמצעי, ומסתיים במכתב הפרידה הנרגש. המערערת מסבירה כי היא פרשה על פני 6 מפגשים דמיוניים את הפעילות אותה קיימה במהלך שני המפגשים אמיתיים אותם היא אכן קיימה עם הילד, ואולם גם כך המעשה מעורר תחושות קשות.

8. איננו מקלים ראש בקשיים האוביקטיביים שעמדו לפני המערערת. המערערת היא צעירה ערבית אשר המטלה שהוטלה עליה במסגרת הקורס דרשה ממנה לבקר בשכונה יהודית, בעיר זרה לה, ולעמוד בקשר עם החולה ומשפחתו. זוהי סיטואציה קשה. ברור לנו שמדובר במטלה מורכבת הרבה יותר מאשר טיפול בילד חולה בסביבה מוכרת ונוחה. ואולם, הדרך שבה בחרה המערערת להתמודד עם הקושי היא דרך בלתי מקובלת, ויש לגנות אותה על כך. כמו כן, וכשם שהסביר זאת היטב הממונה על המשמעת, יש במעשה חומרה יתרה גם משום שהוא פוגע באמון בין האוניברסיטה לבין הקהילה.

9. המערערת הזכירה גם בחצי פה תופעה של הפקרות כללית בביצוע מטלות הקורס הנדון. הקובל טען כי אין דברים בגו, והמערערת בתגובה נסוגה באופן רפה מהטיעון האמור. עם זאת, נותרנו עם תחושה לא נוחה ואשר לפיה ייתכן כי יש עוד מקרים לא מעטים של סטודנטים אשר עשו מעשים דומים, ברמת חומרה זו או אחרת, ולא נתפסו. בפרט, במהלך הברור עלה בנו החשש כי לא מתקיימת בקרה שיטתית על ביצוע המטלות בקורס. נבקש להביא את הדברים לתשומת ליבו האישי של ראש בית הספר לרפואת שיניים. אין בכוננתנו או בסמכותנו לקבוע כיצד יש לקיים בקרה שיטתית שכזאת ואולם נראה כי ראוי לבסס נוהל של קשר ישיר בין גורמים באוניברסיטה לבין משפחת המטופל בסוף או במהלך הטיפול. פרצה קוראת לגנב, ובנסיבות קיצוניות תעמוד לניקבל הגנה מן הצדק כאשר הוא עומד לדין בעוד עברייני משמעת רבים אחרים אינם חשופים לדין המשמעת, וכאשר האוניברסיטה יכולה לשנות את מצב הדברים בקלות יחסית.

10. לסיכום, וכפי שכבר ציינו בעבר, ערכאה זו לא תתערב בגזר דינה של וועדת המשמעת, אשר התרשמה במישרין מהטיעונים לעונש, אלא במקרים שבהם חרגה הערכאה דלמטה מרף הענישה המקובל באוניברסיטה, או במקרים שבהם ראוי לשנות את מדיניות הענישה באוניברסיטה. לאור זאת, אין מקום לשנות את גזר הדין הכבד בענייננו.

11. בשולי הדברים ולאור הערתו הנכונה של בא כוח המתלוננת, אנו סבורים כי מן הראוי לבטל נוהג רב שנים בוועדת המשמעת ולהמנע מלהרשיע בעבירה של הפרת הוראות כאשר העבירה כולה נבלעת בתוך עבירת ההונאה שבה מורשע הניקבל. כך ראוי שתנהג ועדת המשמעת מכאן ולהבא, וגם במקרה זה אנו מוחקים במחיקה טכנית את הרשעתה של הנקבלת בעבירת הפרת ההוראות אשר כל כולה נבלעה בעבירת ההונאה ובעבירה של מסירת ידיעה כוזבת לאוניברסיטה אשר בהן הורשעה הנקבלת במקביל.

שירה שק

שירה שק

פרופ' שרון חנס

פרופ' שרון חנס

פרופ' חנה טרגן

פרופ' חנה טרגן

חבר בית הדין

אב בית הדין

חברת בית הדין

19.6.2012

פסק הדין יפורסם ללא שם הנקבל